

مدل شایستگی‌های دانشجویان کشاورزی بر اساس روش کیفی و مدل

نظریه برخاسته از داده‌ها

مسعود سامیان^۱، رضا موحدی^۲، حشمت‌اله سعدی^۳ و ابراهیم صالحی عمران^۲

۱- دانشجوی دکتری ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران (m.samian92@basu.ac.ir)

۲- دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

۳- استاد گروه علوم تربیتی، دانشگاه مازندران، ساری، ایران

چکیده

امروزه دانشگاه‌ها در عرصه‌های متنوع و متعددی از جمله ابعاد مدیریت دانشجویان و اعضای هیأت علمی در سطح ملی و بین‌المللی، مدیریت پژوهش و سرمایه‌گذاری در آن با همدیگر رقابت می‌کنند، آن‌ها نیازمند حفظ اعتبار، شهرت، تولید کارهای پژوهشی سطح بالا، راضی نگه داشتن دانشجویان و اعضای هیأت علمی و پاسخگویی به نیازهای روبه رشد جامعه‌اند. در حقیقت دانشگاه مسئول تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر، به عنوان مهم‌ترین سرمایه جامعه است. نقش اساسی مورد انتظار از دانشگاه، پرورش انسان دانا، توانا و شکوفا کننده جامعه است. بنابراین با توجه به نیازهای روبه رشد جامعه و شناسایی شایستگی‌های مورد نیاز دانشجویان برای مواجهه با جامعه در این پژوهش به دنبال تبیین مدل شایستگی‌های دانشجویان کشاورزی بر اساس روش کیفی هستیم. جامعه آماری این پژوهش اساتید دانشگاه‌های کشاورزی کشور در رشته‌های ترویج و آموزش کشاورزی، توسعه روستایی، کارآفرینی و غیره، متخصصان کشاورزی در بخش دولتی و مدیرعامل‌های شرکت‌های بخش خصوصی کشاورزی بودند. ابزار پژوهش مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختارمند بوده است که با تعداد ۵۲ نفر طی سه مرحله کج‌گذاری باز، محوری و گزینشی انجام شده است. نتایج نشان داد که شرایط علی به وجود آمدن مقوله محوری شامل: مهارت ارتباطی، مهارت‌های تجربی و عملی، مهارت کارآفرینی، مهارت مدیریتی و مهارت کار تیمی و گروهی می‌باشد. شرایط مداخله‌گر (تأثیرگذار) نیز دربرگیرنده وجود اساتید برجسته، استفاده از وسایل کمک آموزشی و شناخت ظرفیت‌های اقتصادی منطقه بود. علاوه بر این، شرایط زمینه‌ای و بستری وجود آمدن مقوله محوری رویکرد شایستگی‌های دانشجویان کشاورزی: نحوه آموزش‌های دانشگاهی، ایجاد علاقه و انگیزه در دانشجویان و ارتباط با فعالان کشاورزی و کشاورزان پیشرو می‌باشد. استراتژی‌های کنش و انکنش نیز شامل: عدم توجه به نیازهای بازار کار، بهره‌گیری از هوش هیجانی و موانع و معضلات بخش کشاورزی و آشنایی با آن‌ها است.

واژه‌های کلیدی: شایستگی، دانشجویان کشاورزی، مدل، کیفی، نظریه برخاسته از داده‌ها